

GIẢI QUYẾT CẶN BỆNH NHÂN TRONG BỐI CẢNH Y HỌC GIA ĐÌNH

ThS.BS. Nguyễn Thị Bích Duyên
Bộ môn Y học gia đình

Â TIẾP CẬN BỆNH NHÂN TRONG BỐI CẢNH Y HỌC GIA ĐÌNH

GIAI ĐOẠN 1: THIẾT LẬP MỐI QUAN HỆ

GIAI ĐOẠN 2: CHẨN ĐOÁN BỆNH

GIAI ĐOẠN 3: QUẢN LÝ BỆNH NHÂN

GĐ1: THIẾT LẬP MỐI QUAN HỆ

GĐ1: THIẾT LẬP MỐI QUAN HỆ

- ◎ Chào đón thân thiện
- ◎ Thái độ tôn trọng, nhã nhặn
- ◎ Tạo không khí thoải mái
- ◎ Không nóng vội

GĐ1: THIẾT LẬP MỐI QUAN HỆ

Tập trung chủ yếu vào BN

Giới thiệu
bản thân
người khám

Xem xét về
“người thứ
ba”

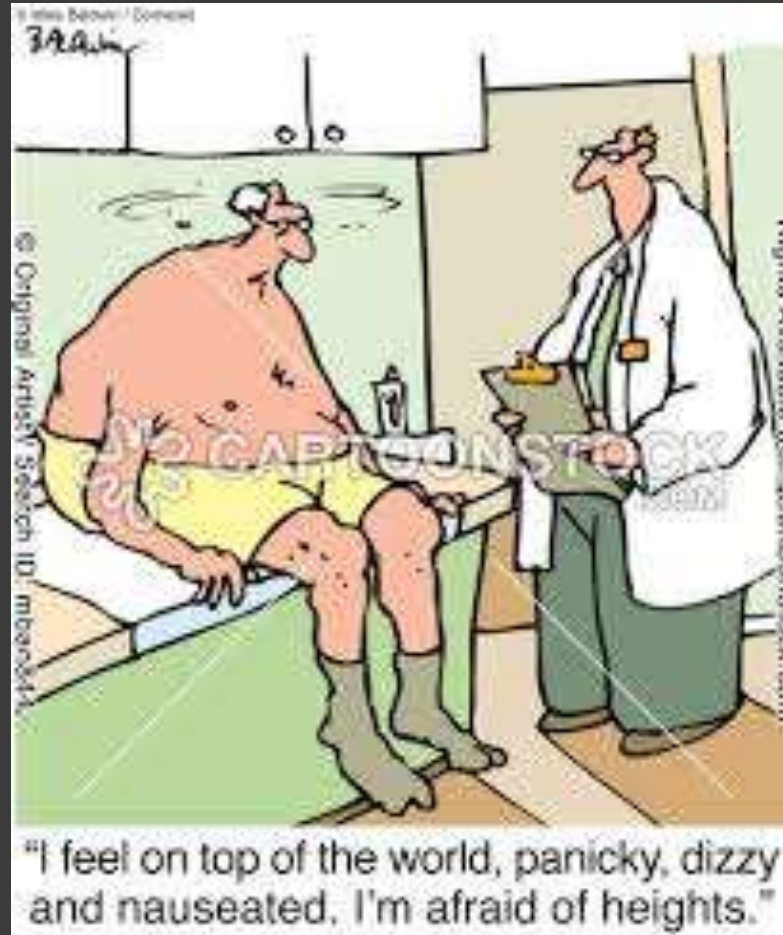
Hỏi danh
tính của
BN

Lắng nghe
cẩn
thận

Đảm bảo sự
riêng tư &
bảo mật

Người thứ ba: có thể là thân nhân BN, điều dưỡng (cùng giới BN), thông dịch viên (nếu cần)

GĐ2: CHẨN ĐOÁN BỆNH

HỎI BỆNH SỬ

- Xác định bản chất vấn đề
- Nguyên nhân
- Ý kiến, lo lắng và mong đợi của BN
- Ảnh hưởng của vấn đề

1. Xác định lý do BN đến khám:

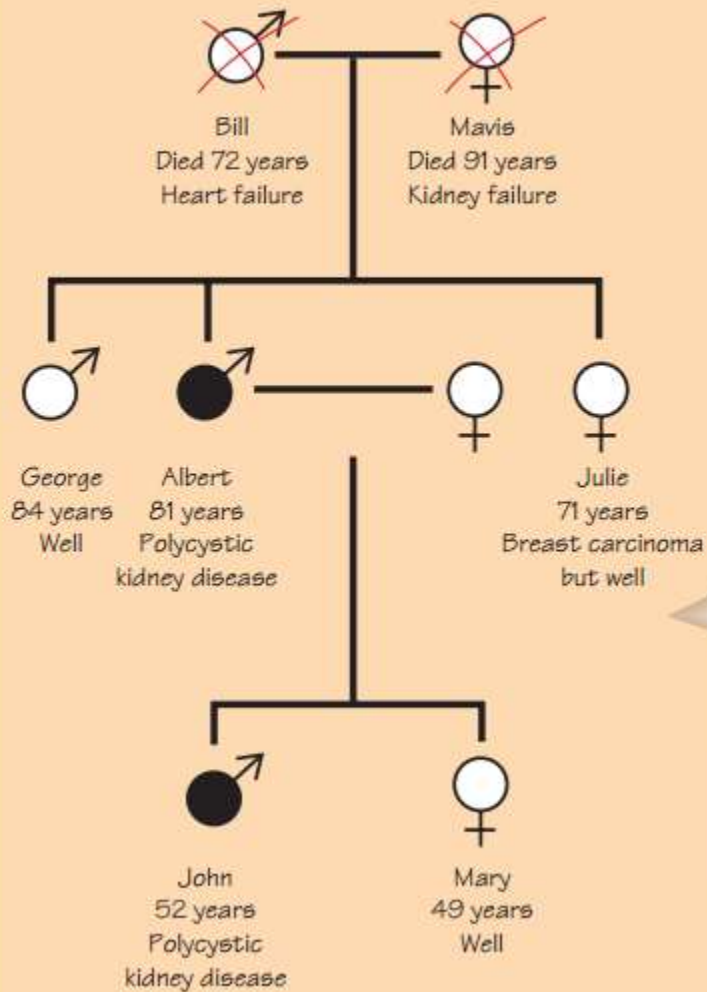
- ⦿ Lý do BN đến khám
- ⦿ Tại sao hôm nay BN đến khám
- ⦿ Các vấn đề và triệu chứng đi kèm
- ⦿ Bất kì lý do mà ban đầu BN không nói ra

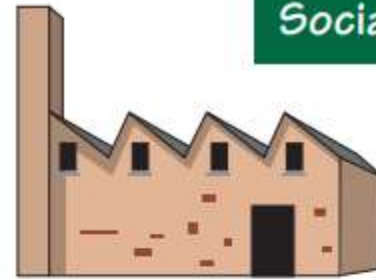
2. Xem xét các vấn đề khác:

- ◎ Diễn tiến của vấn đề (bệnh)
- ◎ Yếu tố nguy cơ
- ◎ Tiền căn:
  - Tiền căn cá nhân
  - Tiền căn gia đình
- ◎ Yếu tố văn hóa, xã hội, kinh tế, giáo dục...

Family tree

Social history

Work

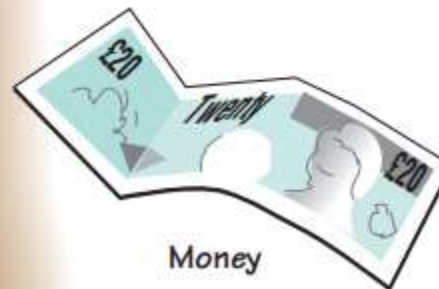
Hobbies

Mobility

Home and family

Money

HƯỚNG DẪN CÁCH HỎI BỆNH (1):

- ⦿ Khởi đầu bằng cách gợi ý than phiền hiện tại.
- ⦿ Hỏi kĩ **triệu chứng** chung chung (mệt,...)
- ⦿ Dùng câu chữ phù hợp

HƯỚNG DẪN CÁCH HỎI BỆNH (2):

- ⦿ Dùng câu hỏi đặc hiệu để làm rõ TC hiện tại
- ⦿ Ghi thông tin nhưng vẫn tiếp xúc bằng mắt
- ⦿ Chú trọng các cơ quan có liên quan
- ⦿ Đánh dấu **tiền căn** cá nhân, gia đình
- ⦿ Phản hồi các thông tin với BN.

KỸ THUẬT HỎI BỆNH:

- ◎ Câu hỏi mở
- ◎ Lắng nghe và im lặng
- ◎ Khuyến khích
- ◎ Hỏi trực tiếp
- ◎ Đặt câu hỏi
- ◎ Tóm tắt

KHÁM LS

- Khám tổng quát
- Kiểm tra những vùng liên quan giả thiết bệnh

KHÁM LS

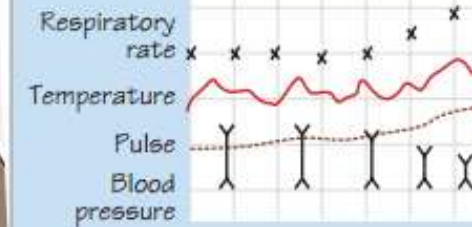
Điều quan trọng???

KHÁM LS Phát hiện bệnh lý (nếu có)

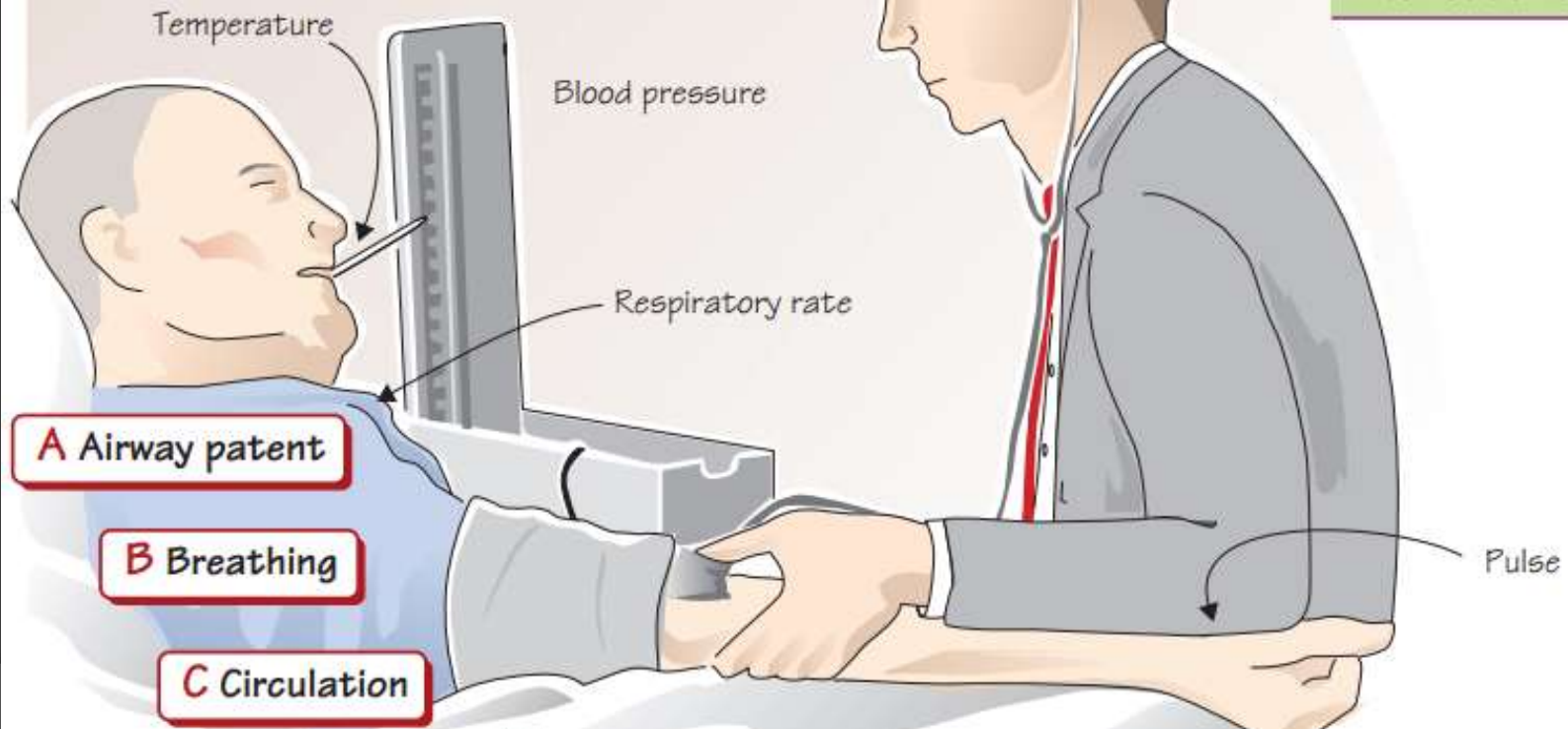
Consciousness

- Speaking?
- Moving?
- Eyes open/closed?

Glasgow Coma Score

Vital observat

KHÁM LS

NGƯỜI KHỎE

- ✓ Nói chuyện bình thường
- ✓ Đi lại bình thường
- ✓ Mắt mở
- ✓ DHST

trong giới hạn bình thường

- ✓ Da hồng
- ✓ Thoải mái

NGƯỜI KHÔNG KHỎE

- ✓ Lơ mơ, không nói
- ✓ Đứng yên
- ✓ Mắt nhắm
- ✓ DHST:
  - Mạch <50 hoặc >90 l/p
  - HATThu <100 hoặc >180 mmHg
  - T^o <35 hoặc >37,5°C
  - Nhịp thở <10 hoặc >15 l/p
- ✓ Da xanh xao/ vàng/ tím tái/ vã mồ hôi
- ✓ Trong cơn đau

Bảng điểm cảnh báo sớm (Modified Early Warning Score-MEWS)

Điểm	3	2	1	0	1	2	3
HA tâm thu (mmHg)	<70	71-80	81-100	101-199	>200		
Nhịp tim (lần/phút)		<40	41-50	51-100	101-110	111-129	>130
Nhịp thở (lần/phút)		<9		9-14	15-20	21-29	>30
Nhiệt độ (°C)		<35		35-38,4		>38,5	
Tình trạng ý thức				Tỉnh táo	Đáp ứng với lời nói	Đáp ứng với đau	Không đáp ứng

- Có thể chỉ định trong các trường hợp nhập viện, đặc biệt là bệnh nặng cần cấp cứu ngay
- ≥ 5 đ: tăng nguy cơ tử vong

Nguyên tắc khám LS

❖ Đảm bảo

Riêng tư, bảo mật

Sự hiện diện của “người thứ ba” (nếu cần)

❖ Tối ưu hóa các điều kiện thăm khám

Nơi tiếp xúc BN phù hợp

Ánh sáng/ Âm thanh

Vị trí thăm khám

❖ Trong khi thăm khám

Hướng dẫn & giải thích cho BN

Tôn trọng BN

CẬN LÂM SÀNG

CÁC CÂU HỎI CẦN ĐẶT RA:

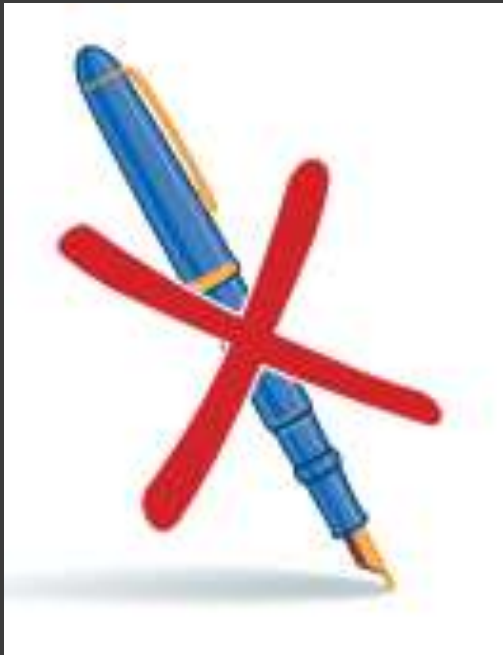
- ◎ **Why** : Tại sao tôi cần làm XN này?
- ◎ **What** : Tôi chờ đợi điều gì từ kết quả này?
- ◎ **How** : Kq này ảnh hưởng ntn đến CĐ, ĐT?
- ◎ **Benefit**: Lợi ích gì cho BN?

GĐ3: QUẢN LÝ BỆNH NHÂN

- ⦿ Thông báo CHẨN ĐOÁN cho BN
- ⦿ Giải thích tình trạng bệnh
- ⦿ Phản hồi của BN
- ⦿ Đưa ra kế hoạch điều trị

Nguyên tắc kê toa

Nguyên tắc kê toa

Trước khi kê toa, cần đặt ra các câu hỏi

1. Thuốc này có cần thiết?
2. Thuốc có hiệu quả?
3. Thuốc có an toàn?
4. Phù hợp kinh tế BN
5. BN có đồng ý với toa thuốc?
6. BN có biết cách sử dụng thuốc?
7. Kế hoạch theo dõi như thế nào?

◎ Dự phòng bệnh

GĐ3: QUẢN LÝ VIỆC THAM VẤN

- ◎ Cung cấp thông tin khi BN về (DH cảnh báo...)
- ◎ Sắp xếp theo dõi bệnh (hẹn tái khám)
- ◎ Khám bệnh tại nhà
- ◎ Chuyển tuyến (nếu cần thiết)

MỘT SỐ NGUYÊN TẮC TIẾP CẬN BỆNH NHÂN TRONG YHGĐ

- ◎ Tôn trọng
- ◎ Chấp nhận
- ◎ Thấu cảm
- ◎ Bảo mật
- ◎ Chân thành
- ◎ Trung thực

Các kỹ năng cần thiết của BSGĐ

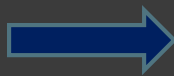
KN tư vấn

KN giáo dục

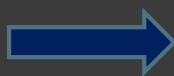
KN khám LS

KN chẩn đoán

KN điều trị

KN giao tiếp

CẢM ƠN SỰ THEO DÕI CỦA CÁC BẠN

